

Bulharská prokuratúra obvinila exministra energetiky pre prerušenie dodávok ruského plynu

- CZ24 News | 10. února 2023

BULHARSKO: Ruská spoločnosť Gazprom, v čase keď bol Aleksandar Nikolov v predchádzajúcej prozápadnej vláde šéfom rezortu energetiky, prerušila dodávky plynu do Bulharska, pretože táto balkánska krajina spolu s ďalšími odmietla začať platiť za dodávky v rubľoch.

Bulharská prokuratúra dnes obvinila bývalého ministra energetiky v predchádzajúcej prozápadnej vláde zo zlého hospodárenia, ktoré podľa nej spôsobilo štátnej plynárenskej spoločnosti stratu 45 miliónov eur.

Exminister Aleksandar Nikolov bol vo funkcii v čase, keď ruská spoločnosť Gazprom prerušila dodávky plynu do Bulharska, pretože táto balkánska krajina spolu s ďalšími odmietla začať platiť za dodávky v rubľoch.

Sofijská prokuratúra vo vyhlásení uviedla, že Nikolov a ďalší dvaja činitelia v bulharskej energetike ohrozili fungovanie štátnej plynárenskej spoločnosti Bulgargaz a zásobovanie krajiny plynom. Obvinení sú zo zlého hospodárenia tým, že vedome spôsobili finančné škody štátnej spoločnosti. Bližšie podrobnosti prokuratúra neuviedla.

Nikolov, ktorý bol ministrom energetiky medzi decembrom 2021 a augustom 2022, akékoľvek pochybenie poprel.

Jedna z vyšetrovateľov prípadu Biserka Stojanovová uviedla, že vyšetrovanie sa sústreďí na to, ako Bulharsko reagovalo na Moskvou navrhovanú novú schému platieb za ruský plyn v rámci dlhodobej zmluvy s Gazpromom.

Uviedla tiež, že okrem finančných škôd spoločnosti Bulgargaz v apríli a máji 2022 Nikolovovo rozhodnutie tiež „ohrozilo schopnosti štátnej spoločnosti pôsobiť ako verejný dodávateľ plynu, obzvlášť jej povinnosť zaistiť bezpečné a neprerušované dodávky“.

Plynovod, ktorý prechádza cez Moldavsko a Rumunsko smerom do Bulharska, je pritom jediný, ktorým Gazprom ešte stále prepravuje zmysluplné objemy plynu do krajín Európskej únie (EÚ).

Rusko zastavilo Bulharku dodávky zemného plynu vlani v apríli, pretože predchádzajúca vláda v Sofii odmietla požiadavku Gazpromu platiť za plyn v ruskej mene. Vtedajší prozápadný premiér Kiril Petkov v tejto súvislosti vyhlásil, že Moskva použila taktiku „hybridnej vojny“, aby zvrhla jeho vládu. Vláda nakoniec padla v júni, iba šesť mesiacov po nástupe do funkcie.

Bulharsko si musí vyrokovať s ruským plynárenským gigantom Gazprom obnovenie dodávok plynu. Uviedol v auguste 2022 Nikolovov nástupca v úradníckej vláde premiére Galabom Donevom. „Vzhľadom na požiadavky podnikateľov a odborov sú v skutočnosti rokovania s Gazpromom o obnovení dodávok nevyhnutné,“ povedal minister energetiky Rosen Christov, ktorý obvinil predchádzajúcu vládu prozápadného premiéra Kirila Petkova, že vzťahy s Ruskom pokazila.

Jeho kabinet dojednal dohodu o dodávkach skvapalneného zemného plynu (LNG) zo Spojených štátov. Dočasná vláda sa však rozhodla uzavrieť s americkou plynárenskou firmou Cheniere definitívnu dohodu iba na jeden náklad LNG v októbri. Uviedla, že nedokáže zabezpečiť sloty v termináloch na LNG za prijateľné ceny pre ostatných šesť nákladov.

Podnikateľské združenia a odbory upozornili, že vysoké ceny plynu majú negatívne dopady na priemysel. Vyzvali preto vládu, aby hľadala možnosti, ako obnoviť dovoz plynu z Ruska, ktorý by bol lacnejší ako nákup na voľnom trhu.

Táto balkánska krajina sa nachádza v politickej kríze od roku 2020, keď tisíce Bulharov vyšli do ulíc a protestovali proti rozsiahlemu úplatkárstvu na vysokej úrovni. Predčasné voľby, ktoré sa konali vlani 2. októbra 2023 a ktoré boli štvrté za menej ako dva roky, sa skončili bezvýsledne. Po tom, ako stredopravicová strana Občania za európsky rozvoj Bulharska (GERB) bývalého premiéra Bojka Borisova v decembri nezískala podporu pre technokratický vládny kabinet, sa začiatkom januára vzdala aj druhá najväčšia bulharská strana, protikorupčný subjekt Pokračujeme v zmene (PP), čo zvýšilo vyhliadky na ďalšie predčasné voľby.

Zákonodarcovia [začiatkom januára 2023](#) pomerom hlasov 114:63 odmietli schváliť zoznam národných priorít, ktorý vypracovala PP v snahe získať podporu pre menšinový kabinet spolu so svojím mladším partnerom – centristickou stranou Demokratické Bulharsko (DB). GERB ako hlavný rival PP a proruská strana Obroda hlasovali proti, zatiaľ čo tri ďalšie politické frakcie vrátane socialistov – bývalých spojencov PP – sa zdržali hlasovania.

Bulharský prezident Rumen Radev 2. februára 2023 rozpustil Národné zhromaždenie a na 2. apríla vypísal predčasné parlamentné voľby.

Radev okrem toho vymenoval aj dočasnú vládu, ktorá bude krajinu viesť do predčasných volieb – v poradí už piatych za posledné dva roky. Vládny kabinet bude i naďalej viesť doterajší premiér, 55-ročný politik Galab Donev.

Pokračujúca politická kríza ohrozuje plány Bulharska na vstup do eurozóny v roku 2024 a zaradenie do schengenského priestoru. Bez vlády so silným mandátom nie je možné prijímať reformy potrebné na boj proti korupcii. Komplikuje sa aj čerpanie niekoľkých miliárd eur z fondov EÚ na obnovu.

Agentúra AFP koncom januára napísala, že podľa politológov aj nové voľby prinesú podobne rozdrobený parlament s malými šancami na vznik stabilnej vlády.

Časť analytikov si myslí, že vojna na Ukrajine, inflácia a rastúci rozkol medzi proruským a proeurópskym táborom v Bulharsku by mohli viesť k tomu, že nacionalistické strany bude voliť viac občanov.

ZDROJ: trend.sk